

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocata Munteanu Violina în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Șaramet Boris XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 11.02.2022 până la 04.05.2022;

Instanța de apel de la 26.05.2022 până la 29.06.2022;

Instanța de recurs de la 30.08.2022 până la 07.12.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 04 mai 2022, inculpatul Șaramet Boris a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) lit. b), c) Cod penal și condamnat prin coroborare cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală la 1 (unu) an și 4 (patru) luni închisoare.

În corespundere cu art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa numită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2021, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii de 4 (patru) ani și 6 (luni) în penitenciar de tip semiînchis, calcularea termenului din data pronunțării sentinței din 04 mai 2022, cu includere a perioadei arestului la domiciliu pe precedentă sentință din 03 martie 2021 până la 21 mai 2021.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță a stabilit că inculpatul Șaramet Boris în perioada de timp cuprinsă între 17 ianuarie 2022 - 21 ianuarie 2022, pe timp de noapte, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, în urma înțelegerii prealabile cu Proaspăt Cătălin (în privința căruia prin ordonanța definitivă a Procuraturii raionului Fălești din 01 februarie 2022 procesul a fost

*încetat conform art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, f.d. 148-152), acționând cu o intenție unică de sustragere a bunurilor altei persoane, urmărind scopul de profit, cu ajutorul unor foarfece pentru metal a tăiat plasa metalică de la gardul depozitului S.R.L. „Gospodarul-Rediu” amplasat în localitatea Rediul de Sus, r-nul Fălești, după care a pătruns în depozit, de unde, în mod tainic, fără a fi observați de careva persoane a sustras pe ascuns, un motor dezmembrat de la camion de model „3H.H” cu costul total de 14.000 lei, un motor dezmembrat de la tractor de model „MT3” cu costul total de 5.750 lei, un motor dezmembrat de la automobil de model „YA3” cu costul total de 12.000 lei, transmisie cardanică de la tractor de model „T70” cu costul de 6.000 lei, o freză cu costul de 1.500 lei, două radiatoare de la tractor de model „DT 75” cu costul total de 12.000 lei, un balansator de la tractor de model „DT75” cu costul de 1.600 lei, o pompă „ynH-6” cu costul de 1.150 lei, 2 șine de la tractor de model „T-70” cu costul total de 7.500 lei, după care cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 61.500 lei, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare.**

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocata Munteanu Violina în numele inculpatului Șaramet Boris a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei sentințe prin care să îi fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În susținerea celor solicitate, apărarea a menționat că prima instanță la stabilirea pedepsei penale urma să țină cont de caracteristica pozitivă a inculpatului, vârsta tânără a acestuia, nu se află la evidenta medicilor narcolog și psihiatru, recunoașterea vinovăției, căința sinceră și restituirea prejudiciului cauzat prin infracțiune părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2022, a fost respins apelul declarat de către avocata Munteanu Violina în numele inculpatului Șaramet Boris ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a stabilit că examinarea cauzei a avut loc conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, recunoscute și acceptate de către inculpatul Șaramet Boris în corespundere cu alin. (3) a respectivei norme, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, prin care a recunoscut în totalitate fapta indicată în rechizitoriu și încadrarea ei juridică (f.d. 193, vol. I).

Respectiv, chestionând inculpatul Șaramet Boris în ce privește fapta imputată prin rechizitoriu și cercetând baza probantă administrată pe caz, instanța în

corespondere cu art. 364¹ Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară din 21 martie 2022 i-a admis cererea reieșind din faptul că din probele administrate rezultă că fapta este dovedită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea acestuia, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului, potrivit regulilor de audiere a martorului (f.d. 196, vol. I).

În acest context, instanța de apel a menționat că la faza urmăririi penale, în instanța de fond și cea de apel, inculpatul Șaramet Boris a recunoscut integral fapta comisă, dovedită prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii ei; împrejurările expuse colaborând întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, căror instanța de fond li-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea nemijlocită în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și sentința pronunțată pe caz, motivare pe care instanța de apel o acceptă și pentru a evita repetarea ei inutilă o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

De aceea, ținând cont de faptul, că probele verbale și material scrise, recunoscute și acceptate de inculpat în procedura simplificată de examinare a cauzei, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție, sunt detaliat redată în conținutul sentinței de condamnare, instanța de apel a conchis asupra inutilității expunerii lor repetate.

Respectiv, constatând cu certitudine vinovăția inculpatului Șaramet Boris în fapta comisă, prima instanță la stabilirea pedepsei penale a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal ce-i determină scopul, precum și criteriilor generale de individualizare, în special celor de la art. 364¹ Cod de procedură penală, ce garantează vinovatului reducerea cu o 1/3 a termenului pedepsei în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, corect reținând, că scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

Așadar, numindu-i inculpatului pedeapsa închisorii, instanța a ținut cont de personalitatea lui ce nu este la prima abatere de legea penală, anterior fiind condamnat inclusiv pentru comiterea infracțiunilor similare (f.d. 104, vol. I), care însă nu l-a făcut

să conștientizeze rolul educativ a pedepsei, precum și cel de prevenire a continuării activității criminale, ceea ce-i determină lipsa dorinței de corectare. Iar pentru excluderea recidivării și prevenirea comiterii de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, pedeapsa închisorii lui numită pe termenul stabilit este una strict necesară, mai cu seamă, că este numită pentru cumul de sentințe.

Respectiv, instanța de apel a stabilit caracterul proporțional și echitabil a pedepsei numite în raport cu cele comise și personalitatea inculpatului, fapt pentru care în respingerea solicitării atenuării pedepsei penale reține, că recunoașterea vinovăției prin acceptarea probatoriului administrat pe caz și manifestarea unei căințe sincere, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, asigurându-i reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei penale, ceea ce face imposibilă invocarea acestor circumstanțe inclusiv ca atenuante, pentru a nu le admite „*dubla valență*”.

Reieșind din cele menționate supra, instanța de apel a concluzionat că corectarea inculpatului Șaramet Boris este posibilă numai prin izolarea lui de societate, considerând că pedeapsa închisorii va contribui efectiv la conștientizarea de către el a faptei comise cu prevenirea comiterii pe viitor, o pedeapsă neechitabilă pericolului social și gravității faptelor săvârșite, nu numai că nu va aduce la corectarea celui vinovat, ci ar determina neîncrederea societății și a persoanei în funcționarea legii. Cu atât mai mult, că măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Munteanu Violina în numele inculpatului care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, apărarea invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată de către instanțele de fond, or, aceasta este prea aspră și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale.

Prin urmare, recurenta remarcă că instanțele de fond la stabilirea pedepsei penale nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, și anume, faptul că inculpatul a comis fapta la o vârstă fragedă, se căiește sincer de cele comise, a recunoscut vina în cele imputate, cauza fiind examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a restituit părții vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune, iar în aceste circumstanțe nu este clară poziția instanței de a nu aplica o pedeapsă mai blândă cum ar fi amenda, care la fel este prevăzută de pedeapsa de la norma penală a art. 186 alin. (2) Cod penal.

De asemenea, consideră că instanța de apel doar a preluat argumentele primei instanțe fără a oferi o motivare clară și concisă în decizia pronunțată, mai mult consideră că nu s-a expus asupra neaplicării prevederilor art. 87 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurenta Munteanu Violina nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În recurs, recurenta invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală fără a indica erorile ce fac prezența acestui temei în cazul respectiv, astfel Colegiul penal califică această alegații drept declarativă și neîntemeiată.

Mai mult decât atât, apărarea susține în acest aspect doar nemotivarea deciziei în partea stabilirii pedepsei penale și preluarea argumentelor indicate de către prima instanță, pe care Colegiul penal le respinge ca fiind nefondate, or, instanța în partea descriptivă a deciziei pronunțate desfășoară cu șir de amănunte, indicând

circumstanțele de drept care de fapt au dus la menținerea sentinței (*a se vedea pct. 4.1. din prezenta deciziei/sau f.d. 238-242, vol. I*).

Subsecvent, Colegiul penal remarcă că simplul dezacord cu poziția instanței de judecată pronunțată în deciziei nu duce la casarea acesteia.

De asemenea, în motivarea recursului declarat, avocata face careva aluzii la dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele ierarhic inferioare fără a face o corelație cu circumstanțele cauzei, mai mult, inculpatul a recunoscut vina în cele imputate, cauza fiind examinată în procedura simplificată prin acceptarea probatoriului administrat pe caz, astfel, alegația apărării este respinsă ca neîntemeiată de către Colegiul penal.

Cu referire la temeiul de declarare a recursului pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată că avocata în esență critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, și anume, sub aspectul neaplicării prevederilor art. 87 Cod penal, și stabilirea unei pedepse sub formă de amendă, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces *obiectiv*, de *evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului*, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a menținut sentința emisă de prima instanță prin care inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 4 (patru) luni, iar în temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa numită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2021, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii de 4 (patru) ani și 6 (luni) în penitenciar de tip semiînchis, dar și de faptul că inculpatul a recunoscut vina în cele

imputate, se căiește sincer de cele comise, cauza fiind examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs ordinar respinge ca neîntemeiat argumentul recurenteii precum că, pedeapsa stabilită inculpatului Șaramet Boris este prea aspră și una inechitabilă din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina în instanța de apel, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

De asemenea, instanțele de fond au ținut cont de faptul că ultimul nu este la prima abatere de la legea penală, acesta fiind condamnat pentru tentativă de comiterea a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, astfel prin sentința Judecătoreii Bălți (sediul Fălești) din 21 mai 2022, inculpatul a fost condamnat la 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei penale pe o perioadă de probațiune de 2 ani, iar în această perioadă a comis deja un furt, ceea ce desigur denotă că Șaramet Boris nu a tras concluziile de rigoare și a continuat să încalce legea penală.

Totodată, Colegiul penal va respinge alegațiile apărării precum că, la caz, instanțele ierarhic inferioare urmau să țină cont de prevederile art. 87 Cod penal „Modul determinării termenului pedepsei definitive în cazul cumulării diferitelor pedepse”, or, Colegiul penal subliniază că în speța respectivă suntem în prezența unui cumul de sentințe, astfel, dacă după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În aceste circumstanțe, lecturând decizia atacată, dar și sentința pronunțată de către prima instanță, Colegiul penal conchide că la aplicarea pedepsei penale inculpatului, instanțele ierarhic inferioare au ținut cont de prevederile penale, dar și procesual penale și au aplicat o pedeapsă echitabilă ținând cont de toate circumstanțele cauzei, fiind individualizată corect.

În concluzie, Colegiul penal menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu

circumstanțele cauzei, cu personalitatea inculpatului și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că temeiurile invocate de către avocata Munteanu Violina în numele inculpatului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Munteanu Violina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Șaramet Boris XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la *26 ianuarie 2023*.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan